

FIȘA DISCIPLINEI

Sfinții Trei Ierarhi – modele de propovăduire

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master Pastorație și Viață Liturgică
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Sfinții Trei Ierarhi – modele de propovăduire			Codul disciplinei	OMR2011
2.2. Titularul activităților de curs	Pr.Conf.Univ.Dr. Liviu Vidican-Manci				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr.Conf.Univ.Dr. Liviu Vidican-Manci				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					44
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70% Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Termenul susținerii referatelor la seminarii este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă

	cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de redactare și prezentare a predicii.
--	---

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare ✓ Aplică principiile etice fundamentale și legislația în domeniul cercetării științifice, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de integritatea cercetării ✓ Efectuează, revizuieste sau raportează cercetări, evitând comportamentele greșite, cum ar fi fabricarea, falsificarea și plagiatul
CP4	Gândește în mod abstract ✓ Demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizările și de a le corela sau conecta la alte elemente, evenimente sau experiențe
CP5	Dezvoltă rețele profesionale cu cercetători ✓ Dezvoltă alianțe, contacte sau parteneriate și realizează schimburi de informații cu alte persoane ✓ Promovează colaborările integrate și deschise în cadrul cărora diferite părți interesate creează în comun inovații și cercetare cu o valoare comună. Își creează profilul sau marca personală și se face vizibil(ă) și accesibil(ă) în medii de relaționare față în față și online
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor
CT3	Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințele religioase

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul cunoaște principiile eticii și integrității științifice aplicabile cercetării teologice	1. Studentul aplică norme etice în cercetarea temelor liturgice, pastorale și bioetice
CP4	4. Studentul cunoaște rolul gândirii abstracte în înțelegerea conceptelor teologice fundamentale	4. Studentul corelează concepte trinitare, hristologice și sacramentale cu experiența liturgică a Bisericii
CP5	5. Studentul înțelege importanța rețelelor profesionale în cercetarea pastorală și liturgică	5. Studentul stabilește colaborări academice pentru schimb de informații, surse și rezultate de cercetare
CT2	28. Studentul cunoaște criteriile morale și etice pentru evaluarea acțiunilor pastorale	28. Studentul analizează consecințele etice ale mărturiei creștine, filantropiei și intervenției pastorale
CT3	29. Studentul înțelege legătura dintre valorile etice, credințele religioase și experiența liturgică	29. Studentul identifică repere morale și religioase în antropologie, bioetică și spiritualitate creștină

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște principiile eticii cercetării aplicabile pastorației, liturgicii și dialogului religios
2. Studentul cunoaște cerințele redactării științifice pentru teme pastorale și comunitare
3. Studentul înțelege dezvoltarea profesională ca formare continuă pentru slujirea pastoral-liturgică
4. Studentul cunoaște strategiile publicării deschise în cercetarea teologică și pastorală
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul aplică norme de integritate în documentarea temelor pastorale, liturgice și confesionale
2. Studentul redactează lucrări despre confesiuni, predică, liturghie și viață comunitară
3. Studentul identifică priorități de formare în predică, practică pastorală și psihoterapie pastorală
4. Studentul gestionează materiale academice privind predica, liturghia și viața comunitară

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Sf. Vasile cel Mare - date biografice semnificative și opera scrisă – prezentare din perspectivă omiletică	Prelegere, discuții	2 ore
2. Omilii la Hexaimeron (analiză omiletică)	Prelegere, discuții	2 ore
3. Omilii la Psalmi (analiză omiletică: 1-14)	Prelegere, discuții	2 ore
4. Necrologuri și scrisori de mângâiere (teme, idei și strategii pentru predica actuală)	Prelegere, discuții	2 ore
5. Sf. Grigorie de Nazianz - date biografice semnificative și opera scrisă, din perspectivă omiletică	Prelegere, discuții	2 ore
6. Cele cinci cuvântări teologice (prezentare generală: teme, strategii și idei pentru predica de azi)	Prelegere, discuții	2 ore
7. Necrologuri și scrisori de mângâiere (prezentare generală; teme, strategii și idei pentru predica de azi)	Prelegere, discuții	2 ore
8. Cuvântul de apărare - Despre fugă (teme și idei pentru predica actuală)	Prelegere, discuții	2 ore
9. Viața Sf. Ioan Gură de Aur și opera omiletică – prezentare generală;	Prelegere, discuții	2 ore
10. Cap. IV și V din Tratatul despre preoție; Omilii la Matei	Prelegere, discuții	2 ore

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

11. Sf. Trei Ierarhi și studierea retoricii greco-romane	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
12. Curs metodic pentru pregătirea Disertației	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore

Bibliografie

Bibliografie

SUPORT CURS: Pr. Prof. Vasile Gordon, *Introducere în Omiletică*, Edit. Univ. București, 2001 (Biblioteca Facultății); Site-ul: ebooks.unibuc.ro/Teologie/omiletica/index.htm;

Idem (coord.), *Omiletica*, Ed. Basilica, 2015 (Biblioteca Facultății)

Anexă curs: Pr. Prof. V. Gordon, *Mergând învățați...Predici pentru toate duminicile și sărbătorile de peste an*, EIBMBOR, București, 2006 (Bibliotecă);

Idem, *Vademecum omiletic. 100 de schițe pentru predici*, Ed. Renașterea, 2015 (Bibliotecă).

ORIENTARE BIBLIOGRAFICĂ GENERALĂ: Pr. Prof. V. Gordon (coordonator), *Bibliografie catehetică, metodică și omiletică* (PDF, 33 pagini; Biblioteca Facultății; Site-ul Facultății din București: *Materiale pentru studenți – Practice – Pr. Prof. V. Gordon – Bibliografie...*)

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Predica patristică - generalități	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	1 seminar
2. Sf. Vasile cel Mare – viața și opera (perspectivă omiletică)	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	1 seminar
3. Sf. Grigorie de Nazianz– viața și opera (perspectivă omiletică)	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 seminarii
4. Sf. Ioan Gură de Aur– viața și opera (perspectivă omiletică)	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	3 seminarii
5. Repere bibliografice reprezentative ale Omileticii românești în secolul al XVIII- lea	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu	2 seminarii

	studenții pe tema cursului	
6. Repere bibliografice reprezentative ale Omileticii românești în secolul al XIX- lea	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 seminarii
7. Repere bibliografice reprezentative ale Omileticii românești în secolul al XX- XXI-lea	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	3 seminarii
Bibliografie: <i>Predicile părinților și scriitorilor bisericești:</i> Sf. Ioan Gură de Aur, <i>Omilii la Facere (I)</i>, București, 1987 (vol. 21 din P.S.B.) Idem, <i>Omilii la Facere (II)</i> , București, 1989, (vol. 22 din P.S.B.) Idem, <i>Omilii la Matei</i> , București, 1994, (vol. 23 din P.S.B.) Idem, <i>Omilia despre predică</i> , Migne, P.G., L, 653-662 (vezi și J. Bareille, <i>Oeuvres completes de Saint J. Crysostome...</i> , Tom. IV, Paris, 1866, p. 405-419), trad. pr. D. Fecioru, în MA nr. 1-3/1978, p. 58-66 Idem, <i>Omilii la statui</i> , Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007 Idem, <i>Despre preoție</i> , trad. pr. D. Fecioru, București, 1987; Cartea V-a, p. 113-120, cu referiri la predică și predicator. Sf. Vasile cel Mare, <i>Omilii la Hexaimeron, Omilii la psalmi, Omilii și cuvântări</i>, trad. de pr. D. Fecioru, București, 1986 (vol. 17 - P.S.B.) Idem, <i>Omilii și cuvântări</i> , Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004 Idem, <i>Tâlcuire duhovnicească la Psalmi</i> , Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006 Idem, <i>Comentariu la cartea Profetului Isaia</i> , P.S.B. vol. II (serie nouă), Ed. „Basilica” a Patriarhiei Române, București, 2009 Idem, <i>Omilii și cuvântări</i> , P.S.B. vol. I (serie nouă), Ed. „Basilica” a Patriarhiei Române, București, 2009 Sf. Grigorie de Nazianz, <i>Cele cinci cuvântări despre Dumnezeu</i>, trad. de pr. Gh. Tilea și		

N. Barbu, C. de Argeș, 1947 (retrad. de Pr. D. Stăniloae, Ed. *Anastasia*, 1993)

Idem, *Apologia și elogiul Sf. Vasile*, trad. N. Donos, Huși, 1931

Idem, *Elogiul funebru al lui Cezarie și Despre Macabei*, trad de Petru Papadopol, Rm.

Vîlcii, 1939

Idem, *Poeme dogmatice*, trad. pr. Gh. Tilea, în *GBis* 5-6/1971 și *GBis* 3-4/1973

Manuale, cărți și studii:

Belu, pr. prof. dr. Dumitru, *Curs de Omiletică*, Ed. Andreiana, Sibiu, 2012

Chilea, pr. prof. dr. Sebastian, *Considerații omiletice actuale*, în „O.”, Anul XIX (1967), nr. 1

Idem, *Predica de succes*, în „M.O.”, Anul XVIII (1954), nr. 1-3, p. 38

Cristescu, pr. prof. dr. Grigorie, *Predică pentru vremea ta!*, în „G.B.”, Anul XI (1950), nr. 9-10.

Idem, *Omilie “mare” și “omilie mică” sau omilie “tematică” și omilie “exegetică”?*, în „M.M.S.”, Anul XXXIV (1958), nr. 1-2

Dura, pr. asist. Nicolae, *Norme canonice referitoare la îndatorirea învățătoarească și omiletică a preotului*, în „M.B.”, Anul XXXIII (1983), nr. 3-4

Galeriu, pr. prof. dr. Constantin, *Preoția ca slujire a cuvântului*, în „O.”, Anul XXXI (1979), nr. 2

Gordon, pr. prof. dr. Vasile, *Predica ocazională, (Pareneza)*, Teză de doctorat, E.I.B.M.B.O.R., București, 2001

Idem, *Introducere în Omiletică*, București, 2001

Idem (coord.; coautori: **A. Ivan, N. Beldiman**), *Omiletica*, ed. Basilica, București, 2015

Idem, *Mergând, învățați...*, E.I.B.M.B.O.R., București, 2006

Idem, *Vademecum omiletic*. 100 de schițe pentru predici, Ed. Renașterea, 2015

Idem, *Bibliografie omiletică și catehetică...*, www.ftoub.ro, Departament „Sistematice, Practice...”/V. Gordon, Materiale pentru studenți...

Vidican-Manci, Liviu (coord), *Omiletica și catehetica în cercetarea românească* (vol. 1-3), PUC, 2020

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Înțelegerea și utilizarea corectă a conceptelor teologice și omiletice specifice propovăduirii la Sfinții Trei Ierarhi; capacitatea de analiză și argumentare teologică; utilizarea adecvată a bibliografiei de specialitate	Evaluare orală pe baza tematicii cursului și a bibliografiei	40%

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de documentare, analiză critică și sinteză; calitatea redactării academice; utilizarea izvoarelor patristice și a literaturii de specialitate; claritatea și coerența susținerii orale; capacitatea de a răspunde întrebărilor și de a argumenta	Elaborarea unui referat științific și susținerea acestuia în cadrul seminarului; evaluare continuă prin participarea la dezbateri	60%
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea principalelor caracteristici ale propovăduirii la Sfinții Trei Ierarhi.			
Utilizarea corectă a terminologiei teologice și omiletice.			
Elaborarea unui referat care respectă normele academice de redactare și valorifică bibliografia de specialitate.			
Susținerea argumentată a referatului și obținerea notei minime 5 (cinci) atât la evaluarea cursului, cât și la evaluarea seminarului.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:
20 septembrie 2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dr. Anghel', is positioned below the text 'Semnătura directorului de departament'.